

Nieuwe definitie beroepsbevolking

Gevolgen voor HBO-Monitor cijfers en
instellingsrapportages

ROA

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt | ROA
Research Centre For Education and the Labour Market | ROA

Inleiding

Met ingang van meting 2014 wordt in de HBO-Monitor gebruik gemaakt van een nieuwe definitie van de beroepsbevolking. Voor de belangrijkste indicatoren van de HBO-Monitor volgt het ROA de definities zoals die door het CBS in statistieken gebruikt worden. Het CBS heeft besloten om met ingang van 2015 de werkzame en werkloze beroepsbevolking te gaan berekenen conform de definities zoals die door de International Labour Organisation (ILO) gehanteerd worden (zie ook het persbericht van het CBS hierover, [Pb14-071](#) van 20 november 2014).

Het verschil tussen de oude en de nieuwe definitie

Oude definitie:

- Personen die voor minimaal 12 uur betaald werk hebben per week behoren tot de werkzame beroepsbevolking.
- Personen die minder dan 12 uur werkzaam zijn of geen betaald werk hebben maar wel hiernaar op zoek zijn behoren tot de werkloze beroepsbevolking.
- Personen die minder dan 12 uur werkzaam zijn of geen betaald werk hebben en ook niet hiernaar op zoek zijn behoren niet tot de beroepsbevolking.

In deze oude definitie wordt arbeid beschouwd als een sociaal verschijnsel. De gedachte hierbij is dat het hebben van een baan pas een relevante (sociale) activiteit voor iemand is indien er per week minstens 12 uur tijd aan besteed wordt.

Nieuwe definitie

De internationale, nieuwe definitie gaat uit van arbeid als productiefactor waarbij ieder gewerkt uur meetelt als bijdrage aan deze productiefactor. Dit betekent dan ook dat

- Iedereen die 1 of meer uren per week betaald werk verricht tot de werkzame beroepsbevolking behoort.
- Mensen die geen betaald werk hebben maar hier wel naar op zoek zijn vormen de werkloze beroepsbevolking.

Het belangrijkste verschil tussen beide definities zit dus in de groep werkenden met zogenaamde kleine banen dat wil zeggen banen van minimaal 1 en maximaal 11 uur per week. Volgens de nieuwe internationale definitie behoren deze personen tot de werkzame beroepsbevolking. Volgens de oude definitie behoren deze personen als ze tegelijkertijd op zoek zijn naar werk tot de werkloze beroepsbevolking. Als ze niet op zoek zijn behoren ze helemaal niet tot de beroepsbevolking en bieden ze zich met andere woorden niet aan op de arbeidsmarkt.

Gevolgen voor HBO-Monitor cijfers

Voor de statistieken op basis van de HBO-Monitor heeft de invoering van deze nieuwe definitie inhoudelijk een aantal gevolgen. Omdat de beroepsbevolking op een iets andere manier berekend gaat worden zal de grootte en samenstelling van de werkloze en werkzame beroepsbevolking wijzigen. Dit heeft een direct en een indirect gevolg:

- Het **directe** gevolg is dat door de toename van de werkzame beroepsbevolking en een afname van de werkloze beroepsbevolking de werkloosheidscijfers iets gaan dalen.
- Het **indirecte** gevolg heeft te maken met het feit dat de beroepsbevolking een belangrijke selectievariabele is als het gaat om het presenteren van onder andere functiemarkten van werkenden. Doordat de grootte en de samenstelling van de groep werkenden met de nieuwe definitie veranderd zullen dus ook statistieken op basis van deze groep kunnen veranderen.

Gevolgen voor HBO-Monitor instellingsrapportages

Voor de instellingsrapportages betekent de invoering van de nieuwe definitie van de beroepsbevolking het volgende:

- Met ingang van de huidige rapportage (HBO-Monitor 2014) wordt in de gehele rapportage de nieuwe definitie gebruikt
- Vanwege de vergelijkbaarheid en consistentie worden ook de cijfers voor oude meetjaren met terugwerkende kracht aangepast.
- De rapportages in de archief functie worden niet aangepast. In dit tabblad blijven de rapportages staan zoals ze in het verleden aan instellingen geleverd zijn.
- In het meegeleverde micro-databestand zullen zowel de oude als de nieuwe beroepsbevolking variabelen worden opgenomen

In onderstaand overzicht wordt aangegeven bij welke cijfers van de instellingsrapportage gebruik wordt gemaakt van de variabele beroepsbevolking. Deze cijfers zouden dus als gevolg van de nieuwe definitie kunnen afwijken van de resultaten op basis van de oude definitie.

Tabblad	Onderdeel	Indicatoren
Samenvattende tabellen	Arbeidsmarktintrede	- alle indicatoren
Accreditatietabellen	Extern rendement	- alle indicatoren
Resultaten per vraag	Arbeidsmarkt	- aanbieden op de arbeidsmarkt
		- werkloosheid
	Huidige functie	- alle indicatoren m.u.v. 'aantal werkgevers sinds afstuderen'
	Oordeel huidige functie	- alle indicatoren
	Competenties	- cijfers over competentie-tekorten en -overschotten

Aandachtspunten en verdere informatie

- De werkzame beroepsbevolking zal door de nieuwe definitie dus ook personen met banen van 1 tot en met 11 uur gaan bevatten. Dit houdt in dat de werkzame beroepsbevolking niet alleen groter wordt ten opzichte van de oude situatie maar ook dat de groep groter wordt door toevoeging van een selectieve groep werkenden namelijk de mensen met kleine banen.
- Bij cijfers over baankenmerken zou een uitbreiding op zich niet zoveel uit hoeven maken maar doordat er sprake is van een specifieke groep die erbij komt kunnen er wel verschillen ontstaan. Zo zullen bijvoorbeeld de gemiddelde maandinkomens en het gemiddeld aantal gewerkte uren dalen.
- De effecten zullen hierdoor ook groter zijn voor opleidingen/sectoren waar relatief veel mensen werkzaam zijn in kleine banen. Let op: vooral bij kleine opleidingen kunnen daardoor relatief grote effecten ontstaan.

Het ROA besteedt in haar landelijke rapport 'Schoolverlaters tussen Onderwijs en Arbeidsmarkt 2014' extra aandacht aan de invoering van deze nieuwe definitie van de beroepsbevolking. De publicatie verschijnt in de zomer van 2015 en is te vinden op www.roat.nl en het tabblad 'Informatie' van de instellingsrapportages. In een onlangs verschenen publicatie van het CBS '[Werkloosheid: twee afbakening](#)' wordt eveneens nader ingegaan op de verschillen tussen de nationale (oude) en internationale (nieuwe) definities van de beroepsbevolking.

Colofon

© Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA).
Niets uit deze uitgave mag op enige manier worden verveelvoudigd
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de directeur
van het ROA.

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt
Maastricht University
School of Business and Economics
secretary-roa-sbe@maastrichtuniversity.nl
www.roa.nl

Vormgeving
ROA secretariaat, Maastricht

maart 2015

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt
Postbus 616
6200 MD Maastricht
T +31 43 3883647
F +31 43 3884914
secretary-roa-sbe@maastrichtuniversity.nl
www.roa.nl

Maastricht University
School of Business and Economics